

Denumirea măsurii - CODUL Măsurii

Conservarea și valorificarea patrimoniului natural, cultural și tradițional din teritoriu M8/6B

Tipul măsurii:

INVESTIȚII

SERVICII

SPRIJIN FORFETAR

x

1.Descrierea generala a masurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

Micro-regiunea reprezintă un important centru al moștenirii culturale (păstrarea tradițiilor, a obiceiurilor, arta meșteșugurilor, ansambluri de biserici, monumente istorice, rezervații naturale și antropice) și adăpostește o bogată cultură tradițională, o arhitectură diversă și un mod de viață bazat pe valori tradiționale. Micro-regiunea Bucovina de munte nu reușește însă să utilizeze cu succes aceste resurse unice în avantajul economic al populației.

Măsura răspunde atât nevoilor identificate în prezentarea teritoriului - analiza diagnostic și în analiza SWOT, respectiv: degradare treptată a fondului din patrimoniul cultural construit existent, valorificare ineficientă a unor zone cu concentrare mare de monumente ale naturii, lipsa spațiilor pentru promovarea și valorificarea eficientă a patrimoniului mobil din zonă, insuficientă valorificare a tuturor elementelor ce alcătuiesc cadrul natural, vizibilitate și promovare scăzută a monumentelor istorice și culturale, resurse financiare insuficiente pentru revitalizarea unor obiceiuri și forme de exprimare culturală tradițională, lipsa atelierelor pentru realizarea meșteșugurilor artistice, măsuri insuficiente luate pentru păstrarea monumentelor istorice și culturale, promovarea insuficientă a evenimentelor care pun în evidență tradițiile și obiceiurile din regiune, lipsa posibilităților de agrement pentru turiști și populație, lipsa informațiilor pentru turiști.

Această măsură va oferi sprijin financiar pentru protejarea obiectivelor culturale și a altor spații menite să găzduiască acțiuni de stimulare, păstrare și transmitere de meșteșuguri, tradiții sau alte activități tradiționale locale, organizarea de spectacole cu caracter tradițional, programe turistice, târguri, manifestări tradiționale, găsirea de soluții optime de conservare a rezervațiilor forestiere, floristice, geologice existente la nivelul micro-regiunii Bucovina de Munte, construirea unor noi structuri de agrement, centre de informare turistică și materiale informative. De asemenea, urmărește conservarea siturilor Natura 2000 existente în zonă. Aceste investiții vor avea un impact pozitiv asupra turismului și vor ajuta la stimularea dezvoltării mediului de afaceri, crearea unor noi locuri de muncă.

Obiectiv(e) de dezvoltare rurală ”Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă” ale Reg. (UE) nr. 1305/2013, art. 4, la care contribuie.

Obiectiv(e) specific(e) al(e) măsurii:

- Conservarea rezervațiilor naturale și punerea în valoare a zonelor naturale protejate existente în micro-regiune în vederea creșterii atractivității turistice a micro-regiunii;
- Restaurarea și valorificarea durabilă a patrimoniului arhitectural precum și crearea/modernizarea infrastructurii conexe;
- Promovarea patrimoniului cultural imaterial de la nivelul micro-regiunii în vederea afirmării identității locale;

- Valorificarea patrimoniului natural, cultural și istoric de pe teritoriul GAL Bucovina de munte, astfel încât acesta să contribuie la atragerea turiștilor în teritoriu și indirect la dezvoltarea economiei locale

Măsura contribuie la prioritatea/prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013 numărul 6 „Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale”.

Măsura corespunde obiectivelor art. 20 din Reg. (UE) nr. 1305/2013 ”Servicii de bază și reînnoirea satelor în zonele rurale”, alin. 1, mai exact litera (f),(d).

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție 6B prevăzut la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013) „Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale”

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013: Inovare, Mediu și climă

-Inovare: Prin interpretarea oferită termenului de „inovare” de către PNDR 2014-2020, termenul se referă la ceva ce nu a mai fost făcut în teritoriul de intervenție. În acest caz, unele proiecte finanțate prin această măsură vor fi inovative, fie că este vorba de utilizarea unor materiale și tehnologii noi, echipamente inovative pt teritoriu, primele implementări ale unor evenimente de perpetuare și valorificare a tradițiilor sau proiecte care să contribuie la valorificarea patrimoniului. Această măsură este astfel aliniată obiectivului transversal.

-Mediu și climă: Măsura contribuie în 3 moduri obiectivului transversal mediu și climă:

1. În primul rând, fiecare investiție trebuie să îndeplinească anumite criterii în ceea ce privește protecția mediului înconjurător: se vor finanța cu prioritate proiecte care respectă un set de reguli minime de protecția mediului și, mai mult, se vor încuraja proiecte care acordă o importanță cât mai mare componentei de mediu;
2. În al doilea rând, prin obiectivul specific al măsurii, aceasta își propune conservarea rezervațiilor naturale și punerea în valoare a zonelor naturale protejate existente în micro-regiune, astfel de proiecte contribuind în mod direct la atingerea obiectivului transversal;
3. În al treilea rând, una din problemele cu care se confruntă patrimoniul material (fie el natural sau cultural) este accesul dificil la obiective. Acest acces dificil face ca vizitarea acestor obiective de patrimoniu să aducă daune mediului înconjurător: Utilizarea unor căi de acces improvizate/neîntreținute corespunzător, care distrug relieful și flora. De asemenea, lipsa unei infrastructuri de management al deșeurilor duce la poluarea mediului înconjurător, un element care nu este doar dăunător mediului, ci și atractivității zonei în sine. O parte dintre proiectele finanțate prin această măsură vor consta în modernizarea infrastructurii de acces la obiectivele de patrimoniu și de plasare a unei infrastructuri corespunzătoare de colectare a deșeurilor. Astfel, se va asigura o contribuție directă la acest obiectiv transversal.

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: Nu este cazul

Sinergia cu alte măsuri din SDL:

Măsura 8/6B ”Conservarea și valorificarea patrimoniului natural, cultural și tradițional din teritoriu”, contribuie la realizarea Priorității 6 „Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale”, împreună cu celelalte măsurile din SDL: M4/6A, M5/6A, M6/6B, M7/6B.

2 Valoarea adăugată a măsurii

Valoarea adăugată a acestei măsuri este dată de sinergia proiectelor:

- Din punct de vedere sectorial, proiectele de valorificare a patrimoniului natural și cultural-tradițional vor duce la creșterea afluxului de turiști, care vor putea vizita obiectivele într-un mod sigur, interactiv, interesant și cu un impact cât mai mic asupra respectivelor

obiective. Mai mult, datorită investițiilor în patrimoniul imaterial, turiștii vor fi încurajați să petreacă mai mult timp în teritoriu. Acest lucru înseamnă mai multe venituri pentru toți agenții economici locali. Promovarea anumitor elemente de patrimoniu imaterial (meșteșuguri îndeosebi) va duce la apariția unor potențiale surse de venit pentru localnici.

- Din punct de vedere spațial, prin implementarea măsurii se vor dezvolta astfel de proiecte pe tot teritoriul GAL-ului. Acest lucru va permite turiștilor să petreacă mai mult timp în teritoriu, ceea ce va însemna mai multe venituri încasate local.

- Toate aceste venituri în plus duc la dezvoltarea activităților economice din teritoriu și la o diversificare a produselor/serviciilor oferite (mai multe oportunități de agrement în teritoriu, ceea ce lipsește în acest moment), ceea ce înseamnă mai multe locuri de muncă.

- De asemenea, prosperitatea agenților economici înseamnă și mai multe venituri către consiliile locale, care vor putea întreține și extinde investițiile de valorificare a patrimoniului

3 Trimiteri la alte acte legislative

Legislație europeană: Reg. (UE) nr. 1303/2013, Reg. (UE) nr. 1305/2013, Reg. (UE) nr. 807/2014, Reg. (UE) nr. 215/2014

Legislație națională: HG 226/2015, O.U.G 34/2006, Legea 215/2001, Legea 161/2003, OUG66/2011, OUG 49/2015, Legea 5/2000, HG 2151/2004, OUG 26/2000

4 Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

Beneficiari direcți: - autorități publice locale și asociațiile acestora (ADI-uri)
- ONG-uri constituite conform OUG 26/2000

Beneficiari indirecți: - populația locală, turiști ce vizitează teritoriul, entități private

5 Tip de sprijin

- Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv
- Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau a unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100 % din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale Reg. (UE) nr. 1305/2013.

6 Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Acțiuni eligibile:

Prin această măsură de finanțare sunt eligibile atât proiecte care au parte de investiții, cât și proiecte de achiziții/dotare, și proiecte care sprijină strict implementarea unor activități:

-Proiectele de investiții pentru crearea, renovarea și modernizarea de muzee și centre pentru promovarea culturii tradiționale din micro-regiune, valorificarea unui obiectiv cultural, istoric, material conform următoarelor sugestii: reabilitarea și construirea obiectivului în sine, reabilitarea (sau construirea) căii de acces către acesta, plasarea unor panouri informative, dotarea cu echipamentul necesar pentru animarea obiectivelor (costume tematice, instrumente muzicale, echipamente de proiecție/sunet)

-Conservarea și protejarea monumentelor naturii și ariilor naturale: construirea unor puncte de belvedere sau puncte de observație (cu modalități de informare corespunzătoare), reabilitare/înființare de trasee turistice pentru drumeții/cicloturism/mountain-bike/echitație, dotarea unor puncte de geo-caching, bird watching, dotarea spațiilor destinate turismului în aer liber-locuri de picnic, amenajări speciale pentru făcut foc, locuri de campare, debarcadere/pontoane, parcuri aferente;

- Construire structuri de agrement, centre de informare turistică, materiale informative

- Proiecte de investiții pentru valorificarea patrimoniului imaterial: construirea, reabilitarea și dotarea cu echipamente a unui spațiu pentru desfășurarea unor activități specifice zonei cum ar fi ateliere pentru diferite meșteșuguri, șezători, dotarea cu costume populare/recuzită, echipament foto/audio/video pentru ansamblurile folclorice/teatru;

-Proiectele de promovare a patrimoniului: evenimente de tipul: serbări locale, zile ale satului, evenimente de folclor locale, festivaluri de artă, tabere de creație sau educative. Sunt posibile atât continuarea/reluarea unor evenimente tradiționale și/sau consacrate, cât și implementarea unor evenimente noi, atâta timp cât se demonstrează valoarea lor din punct de vedere al dezvoltării și valorificării patrimoniului local.

Acțiuni neeligibile: Prin această măsură nu sunt eligibile proiectele generatoare de venituri.

Reguli generale de eligibilitate a cheltuielilor

- Cheltuielile trebuie să fie efectuate între 1 ianuarie 2014 și 31 decembrie 2023 ;
- Cheltuielile sunt efectuate după semnarea contractului de finanțare a proiectului și înainte de data de finalizare a acestuia

- Toate cheltuielile aferente proiectului sunt efectuate pe teritoriul GAL Bucovina de munte.

- NU este permisă achiziționare echipamentelor second hand

Tipuri de cheltuieli eligibile aferente investițiilor :

- Construcția, modernizare/extindere sau renovarea de bunuri imobile

- Achiziționarea sau cumpărarea prin leasing de mașini și echipamente noi;

- Costurile generale ocazionate de cheltuielile menționate mai sus, precum onorariile pentru arhitecți, ingineri și consultanți, inclusiv studii de fezabilitate;

- Costurile generale ale proiectului se vor încadra într-un procent de maxim 10% din totalul cheltuielilor eligibile pentru proiectele care prevăd construcții-montaj, respectiv 5% pentru proiectele care se referă la simpla achiziție de echipamente

7. Condiții de eligibilitate

-Solicitantul să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;

-Solicitantul nu trebuie să fie în insolvență sau în incapacitate de plată;

-Solicitantul se angajează să asigure întreținerea/mentenanța investiției pe o perioadă de minim 5 ani, de la ultima plată;

-Investiția să se încadreze în tipul de sprijin prevăzut prin măsură;

-Investiția trebuie să fie în corelare cu strategia de dezvoltare locală și/sau județeană;

-Investiția să se realizeze în teritoriul GAL Bucovina de munte;

8. Criterii de selecție

Selecția proiectelor se va efectua utilizându-se o evaluare pentru cele 7 criterii: **Relevanță, Integritate, Eficiență, Sustenabilitate, Inovare, Mediu și climă, Locuri de muncă:**

a)Relevanță: se referă la modul în care realizarea acestui proiect rezolvă o problemă identificată ca fiind relevantă la nivel local. Relevanța proiectului evaluat va fi raportată la analiza SWOT a SDL și va putea fi susținută cu alte date similare colectate din teritoriu. În evaluarea acestui criteriu se va ține cont de:

- Distribuția geografică a problemelor pe care le abordează: cu cât aceste probleme sunt mai răspândite (pe o suprafață mai mare a teritoriului), acest criteriu va fi mai bine punctat;

- Magnitudinea problemei: cu cât problema se manifestă în rândul unui număr mai mare de persoane, cu atât punctajul pentru acest criteriu este mai mare;

Modalitatea de punctare a acestui criteriu se regăsește în fișa de evaluare a măsurii.

b)Integritate: acest criteriu evaluează modul în care proiectele finanțate prin această măsură contribuie la atingerea obiectivului măsurii și a obiectivelor SDL. Se va evalua modul în care proiectul va contribui la acestea: cât anume contribuie direct la indicatorii SDL, cum anume contribuie la obiectivul specific al măsurii. Acest criteriu este solicitat tocmai pentru a se asigura contribuția fiecărui proiect la prioritățile de dezvoltare a teritoriului identificate prin SDL, asigurându-se o dezvoltare integrată și simultană a domeniilor de activitate;

c)Eficiență: criteriul eficiență se referă la modul în care proiectul va fi implementat: respectarea rezonabilității cheltuielilor, metodologia de implementare/monitorizare a proiectului și activităților acestuia. Vor fi favorizate proiectele care au stabilită o metodologie clară de monitorizare a grupului țintă și de evaluare a impactului proiectului. Modalitatea de punctare a acestui criteriu este detaliată în fișa de evaluare aferentă măsurii.

d)Sustenabilitate: criteriul sustenabilitate se referă la potențialul de continuare a activității după finalizarea proiectului. Deoarece nu toate proiectele sunt generatoare de venit, se va analiza maniera în care solicitantul finanțării va asigura continuitatea proiectului - identificarea unor surse de finanțare ulterioare realiste, realizarea unor investiții care vor necesita costuri cât mai mici de mentenanță și administrare. Prin îndeplinirea acestui criteriu se asigură continuitatea proiectului și a dezvoltării la nivelul întregului teritoriu.

e)Inovare: Îndeplinirea acestui criteriu este dată de caracterul inovativ al soluțiilor propuse. În evaluarea criteriului vor fi luate în considerare toate aspectele proiectului, de la tehnici de construcție/materiale utilizate, la metode de prezentare a informației, soluții tehnologice implementate etc. Termenul „inovare” va fi utilizat în accepțiunea enunțată în PNDR 2014-2020, respectiv „Inovarea se poate concretiza la nivel local în tipuri de proiecte de servicii, produse, tehnologii, activități economice, forme de organizare, proiecte demonstrative cu caracter experimental, cu rezultate ce pot fi transpuse în practică și prin care se corelează acțiuni principale într-un context nou etc. Inovarea trebuie să fie evaluată cu referire la situația locală, ca o abordare inovatoare la nivelul teritoriului acoperit de GAL și care este posibil să fie existentă în alt teritoriu.” Modalitatea de punctare a acestui criteriu este detaliată în fișa de evaluare a proiectelor pentru această măsură.

f)Mediu și climă: se urmărește alinierea la obiectivul transversal de la nivel european de protecție a mediului înconjurător și combatere a efectelor schimbărilor climatice. În cazul acestei măsuri există o serie de aspecte obligatorii minime pentru a îndeplini acest criteriu: pentru proiectele implementate este obligatoriu un management corespunzător al deșeurilor (colectare selectivă și specială a deșeurilor toxice). Această condiție este obligatorie.

În cazul proiectelor de valorificare a patrimoniului natural (amenajarea de puncte de observare, de amenajare a traseelor turistice, amenajare locuri de picnic, panouri informative), este obligatorie respectarea normelor impuse de clasificarea zonei. Pentru construcție este obligatorie utilizarea unor materiale naturale și biodegradabile, nedaunatoare mediului.

În cazul proiectelor de valorificare a patrimoniului cultural-tradițional, solicitanții vor trebui să se angajeze să respecte îndrumările-model alcătuite de către Ordinul Arhitecților România. Acesta va asigura, pe lângă respectarea tradiționalismului rural și a specificului local, și utilizarea unor materiale corespunzătoare și prietenoase cu mediul înconjurător.

g)Locuri de muncă: se urmărește promovarea cu prioritate a proiectelor care creează noi locuri de muncă, cu normă întreagă sau cu jumătate de normă. Modalitatea de punctare a acestui criteriu este detaliată în fișa de evaluare a proiectelor pentru această măsură.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Sprijinul public nerambursabil este de 100 % din totalul cheltuielilor eligibile.

Suma maximă alocată unui proiect este de 70.000 euro

Suma totală alocată măsurii este de 260.000 euro

10. Indicatori de monitorizare

Cheltuieli publice locale 260.0000 euro

Număr total locuri de muncă create: 1

Populație netă care beneficiază de servicii/ infrastructuri îmbunătățite: 1.000 locuitori